

dos. Zaur Məmmədov
"30" "V" 2025-ci il

Sillabus

İxtisas: 050406-"Maliyyə"
Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə
Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/F (Vergi inzibatchılığı)
Fənn proqramı: ARTN 07.08.2018-ci il tarixli F-537 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir.
Kodu: IPFS-B05
Tədris ili: Tədris ili (2025/2026) Semestr: I
Tədris yükü: Cəmi auditoriya saati - 10 saat (10 saat müəhazirə)
Tədris forması: Qiyabi
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 6 kredit
Auditoriya: №

II.Müəllim haqqında məlumat: Təhməzov Murad Nazim oğlu, müəllim

Məsləhət günləri və saati: III-V gün saat 13⁰⁰-15⁰⁰.
E-mail ünvanı: murad.tahmazov.97@mail.ru
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç.,170-a

III.Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. F.Məmmədov "Azərbaycanın milli vergi sistemi". Bakı, 2011
2. M.Məcidov. "Vergi sistemi" Dərslik. Bakı, 2013
3. Vergiyə giriş. Dərslik (2014-cü ildə edilmiş əlavə və dəyişikliklərlə). Şamaxı-2014
4. Kəlbiyev Y. A., Məhərrəmov R.B., Rzayev P.Q. Xarici ölkələrin vergi sistemi. Dərslik. Bakı: "İqtisad Universiteti" Nəşriyyatı. 2011, 554 səh.
- Əlavə ədəbiyyat
5. Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsi. Bakı, Qanun, 2014
6. Məmmədov Ə.C., Seyfullayev İ.Z. "Vergi və investisiya mühiti", Bakı, 2013, 376 səh.
7. F.Ə.Məmmədov, A.F.Musayev, M.M.Sadiqov, Y.A.Kəlbiyev, Z.N.Rzayev "Vergilər və vergitutma". Dərslik. Bakı, 2010
8. Aydın Kərimov "Mühasibat uçotu, vergilər". Bakı, 2012

IV. Prerekvizitlər:Fənnin tədrisi üçün öncədən İqtisadiyyata giriş, Makroiqtisadiyyat, Mikroiqtisadiyyat, Maliyyə fənninin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Vergi sistemində vergi qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi, vergi inzibatchılığının möhkəmləndirilməsi və müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi sahələrində davamlı, sistemli və səmərəli vergi siyasəti həyata keçirilir. Ölkəmizdə milli iqtisadiyyatın bazar prinsipləri əsasında inkişafı, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsi iqtisadiyyatda vergi inzibatchılığının rolunu artırmışdır. Vergi inzibatchılığı fənninin əsas məqsədi tələbələrə vergi sisteminin idarə olunması, vergi nəzarətinin təşkili, vergi orqanlarının funksiyaları və vergi inzibati prosedurlarının mahiyyəti haqqında nəzəri və praktiki biliklər verməkdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;

- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir;
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1	91 – 100	Əla	A
2	81-90	Cox yaxşı	B
3	71-80	Yaxşı	C
4	61-70	Kafi	D
5	51-60	Qənaətbəxş	E
6	50 və ondan aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam–intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Cəmi 10 saat. Mühazirə - 10 saat

№	Keçirilən mühazirə, seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Müh.	Tarix
1	2	3	4
	Mühazirə		
1	Mövzu. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti, informasiya təminatı və Azərbaycan Respublikası dövlət vergi orqanlarının fəaliyyəti Plan: 1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti və metodu 2. Vergi inzibatçılığının subyektləri və onların funksiyaları 3. Vergi inzibatçılığının elementləri və AVİS-in (Avtomatlaşdırılmış Vergi Informasiya Sistemini) tətbiqi 4. Vergi inzibatçılığının inkişafında elektron bəyannamələrin tətbiqi və İnternet Vergi 5. Vergi inzibatçılığının informasiya təminatı 6. Vergitutmanın idarə edilməsi və dövlət vergi orqanlarının təyinatı 7. Dövlət vergi orqanlarının fəaliyyətinin hüquqi əsasları, vəzifələri və funksiyaları 8. Vergi ödəyicilərinin hüquqları və vəzifələri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]	2	
2	Mövzu. Azərbaycan Respublikası vergi sistemi, vergi inzibatçılığında vergilərin hesablanması və qeydiyyatı Plan: 1. Azərbaycan Respublikasında vergilər, onun müəyyən edilməsinin və tutulmasının əsasları 2. Dövlət vergiləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası vergiləri və yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri) 3. Vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən münasibətlərin iştirakçıları və vergilərin müəyyən edilməsinin əsas şərtləri 4. Vergi sisteminin elektron hökumət layihəsinə inteqrasiyası 5. Vergi inzibatçılığında vergitutma prosesi və vergi uçotunun əsas vəzifələri 6. Vergi inzibatçılığında vergilərin hesablanması prosesi 7. Vergilərin ödənilməsinin əsas üsulları 8. Vergi güzəştləri 9. Vergi orqanlarında kommersiya qurumlarının dövlət qeydiyyatı Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]	2	
3	Mövzu Vergi inzibatçılığında nəzarət Plan: 1. Vergi inzibatçılığında vergi nəzarəti və vergi ödəyicilərinin uçotunun həyata keçirilməsi 2. Kameral vergi yoxlamanın keçirilməsi 3. Səyyar vergi yoxlamanın mahiyyəti və təsnifatı 4. Operativ vergi nəzarətinin mahiyyəti 5. Fərqlənmə nişanı olmayan vergi ödəyicilərinin aşkar edilməsi və aksiz markalarının tətbiqi qaydalarına əməl edilməsi məsələləri üzrə operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi 6. Əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarına riayət olunması məsələsi üzrə	2	

	operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi 7. Vergidə audit nəzarəti 8. Vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları üzrə borcların müəyyənləşdirilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]		
4	Mövzu: Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin təşkili və vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət Plan: 1. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin səmərəli təşkili 2. Vergi orqanların sənəd dövriyyəsinin təşkili 3. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət 4. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə intizam məcburiyyəti və inzibati məsuliyyət 5. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və faizlər Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]	2	
5	Mövzu: Vergi planlaşdırılması Plan: 1. Vergi planlaşdırılmasının mahiyyəti, məqsədi və növləri 2. Vergi planlaşdırılmasının prinsipləri, mərhələləri və üsulları 3. Vergitutmanın optimallaşdırılmasının növləri və prinsipləri 4. Beynəlxalq vergi planlaşdırılmasının əsas xüsusiyyətləri 5. İkiqat vergitutmanın mahiyyəti və tənzimlənməsi üsulları Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-8]	2	
X	Cəmi:	10	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Vergi inzibatçılığı ölkənin vergi sisteminin səmərəli fəaliyyətini təmin edən əsas elementlərdəndir. Vergi sahəsində yaradıcı, təşəbbüskar kadrların hazırlanmasında vergi inzibatçılığının öyrənilməsinin mühüm rolu vardır. Vergi münasibətlərinin iqtisadi mahiyyətinin öyrənilməsi, onun ictimai proseslərdə yerinin və rolunun araşdırılması vergi fəaliyyətinin dəqiq sərhədlərini müəyyənləşdirməyə, mövcud vergi vəziyyətini peşəkarcasına qiymətləndirməyə, onun inkişafının nəticələrini əvvəlcədən görməyə imkan verir.

Vergi inzibatçılığı fənnindən tələbələrə qoyulan tələblər və tapşırıqlar, onların həm nəzəri biliklər, həm də praktiki bacarıqlar əldə etməsinə yönəlib. Bu fənn üzrə tədris prosesində tələbənin vergi sistemini, vergi inzibati mexanizmlərini və hüquqi tənzimləmələri dərinlən mənimsəməsi əsas məqsəd kimi qoyulur. Əsas tələb və tapşırıqlara aiddir:

- Vergi inzibatçılığının əsas anlayışlarını bilmək;
- Vergi inzibatçılığı, vergi nəzarəti, vergi yoxlamaları, inzibati məsuliyyət və s. kimi anlayışları izah edə bilməlidir;
- Vergi orqanlarının strukturunu və funksiyalarını anlamaq;
- Dövlət vergi xidməti sisteminin necə işlədiyini və hansı vəzifələri yerinə yetirdiyini izah etməlidir;
- Tələbə qanunvericiliyə əsaslanaraq vergi ödəyicilərinin hüquqlarını və öhdəliklərini göstərməlidir;
- Vergi nəzarəti formaları və prosedurlarını təhlil etmək bacarığına yiyələnəlməlidir;
- Kameral və səyyar yoxlamaların fərqlərini və tətbiq sahələrini aydın şəkildə izah etməlidir;
- Praktiki məsələləri həll etmək bacarığına yiyələnəlməlidir;
- Vergi hesabatlarının təhlili, pozuntu hallarının müəyyən edilməsi və inzibati tədbirlərin tətbiqinə dair məsələləri - həll etməlidir və s.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Vergi inzibatçılığının metodologiyasını və praktiki tətbiqini öyrənir;
- Vergi inzibatçılığı fənninin digər iqtisad elmlərlə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir;
- Vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları üzrə borcların müəyyənləşdirilməsi bacarığına yiyələnir;
- Vergi inzibatçılığında informasiya texnologiyalarında istifadəni bacarır və s..

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi

XIV: Kollektiv sualları:

Kollektiv sualları:

1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti və metodu
2. Vergi inzibatçılığının subyektləri və onların funksiyaları
3. Vergi inzibatçılığının elementləri və AVIS-in (Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemini) tətbiqi
4. Dövlət vergiləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası vergiləri və yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri)
5. Vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən münasibətlərin iştirakçıları və vergilərin müəyyən edilməsinin əsas şərtləri
6. Kameral vergi yoxlamasının keçirilməsi
7. Səyyar vergi yoxlamasının mahiyyəti və təsnifatı
8. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin səmərəli təşkili
9. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət
10. Vergi planlaşdırılmasının mahiyyəti, məqsədi və növləri

XV. İmtahan sualları

1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti və metodu
2. Vergi inzibatçılığının subyektləri və onların funksiyaları
3. Vergi inzibatçılığının elementləri və AVIS-in (Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemini) tətbiqi

4. Vergi inzibatçılığının inkişafında elektron bəyannamələrin tətbiqi və Internet Vergi
5. Vergi inzibatçılığının informasiya təminatı
6. Vergitutmanın idarə edilməsi və dövlət vergi orqanlarının təyinatı
7. Dövlət vergi orqanlarının fəaliyyətinin hüquqi əsasları, vəzifələri və funksiyaları
8. Vergi ödəyicilərinin hüquqları və vəzifələri
9. Azərbaycan Respublikasında vergilər, onun müəyyən edilməsinin və tutulmasının əsasları
10. Dövlət vergiləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası vergiləri və yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri)
11. Vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən münasibətlərin iştirakçıları və vergilərin müəyyən edilməsinin əsas şərtləri
12. Vergi sisteminin elektron hökumət layihəsinə inteqrasiyası
13. Vergi inzibatçılığında vergitutma prosesi və vergi uçotunun əsas vəzifələri
14. Vergi inzibatçılığında vergilərin hesablanması prosesi
15. Vergilərin ödənilməsinin əsas üsulları
16. Vergi güzəştləri
17. Vergi orqanlarında kommersiya qurumlarının dövlət qeydiyyatı
18. Vergi inzibatçılığında vergi nəzarəti və vergi ödəyicilərinin uçotunun həyata keçirilməsi
19. Kameral vergi yoxlamanın keçirilməsi
20. Səyyar vergi yoxlamanın mahiyyəti və təsnifatı
21. Operativ vergi nəzarətinin mahiyyəti
22. Fərqlənmə nişanı olmayan vergi ödəyicilərinin aşkar edilməsi və aksiz markalarının tətbiqi qaydalarına əməl edilməsi məsələləri üzrə operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi
23. Əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarına riayət olunması məsələsi üzrə operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi
24. Vergidə audit nəzarəti
25. Vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları üzrə borcların müəyyənləşdirilməsi
26. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin səmərəli təşkili
27. Vergi orqanların sənəd dövriyyəsinin təşkili
28. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət
29. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə intizam məcburiyyəti və inzibati məsuliyyət
30. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və faizlər
31. Vergi planlaşdırılmasının mahiyyəti, məqsədi və növləri
32. Vergi planlaşdırılmasının prinsipləri, mərhələləri və üsulları
33. Vergitutmanın optimallaşdırılmasının növləri və prinsipləri
34. Beynəlxalq vergi planlaşdırılmasının əsas xüsusiyyətləri
35. İkiqat vergitutmanın mahiyyəti və tənzimlənməsi üsulları

Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq olunmuşdur ("30" may 2025-ci il "14" sayılı iclas protokolu).

Kafedra müdiri:

Bağ

dos. Əlixan Bədəlov

Fənn müəllimi:

Murad

Murad Təhməzov

Decan Aze dos 6 Təhməzov